

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6CoCsp/9/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120313857
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Koščová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:6120313857.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Koščovej a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Andrey Galdunovej v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, proti žalovanému: R. A., W. XX.XX.XXXX, F. U. V., Y. XXXX/X, o zaplatenie 14.376,39 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 16. augusta 2021 sp. zn. 16Csp/166/2020

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 16. augusta 2021 č. k. 16Csp/166/2020-135.

Nepriznáva žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len súd prvej inštancie alebo súd) rozsudkom zo dňa 16. augusta 2021 č.k. 16Csp/166/2020-135 žalobu zamietol (výrok I.) a žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi (výrok II.).

2. Rozhodol tak o žalobe žalobcu, ktorou sa domáhal zaplatenia sumy 14.376,39 € s príslušenstvom.

3. Vykonaným dokazovaním vzal za preukázané, že právny predchodca žalobcu Všeobecná úverová banka a.s. a žalovaný uzavreli dňa 29.12.2016 zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „S. Č.. XXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 15.000 €. Celkové náklady žalovaného ako spotrebiteľa podľa zmluvy predstavovali sumu 5.508 €, a v prípade, že šlo o úver bez zľavy z voliteľnej služby sumu 6.972,96 €, celková čiastka úveru sumu 20.508 € resp. prípadne 21.972,96 €. Bol to poistený úver, pričom výška mesačnej splátky vrátane poistného bola stanovená na sumu 222,65 €, z toho poistenie predstavovalo sumu 12,15 €. Výška mesačnej anuitnej splátky bez zľavy vrátane poistného mala byť 237,191 €. Žalovaný mal podľa uvedenej zmluvy splatiť celkovo 96 splátok. Výška poplatku za poskytnutie úveru bola 300 €. V zmluve bolo RPMN stanovené na hodnotu 8,69%, resp. v prípade poskytnutia úveru bez zľavy z voliteľnej služby vo výške 10,85% ročne. Súd konštatoval, že podľa kalkulačky na výpočet RPMN umiestnenej v súdnom registri súdu hodnota RPMN pri zadaní parametrov z predmetnej zmluvy predstavovala hodnotu 8,80% s celkovou čiastkou určenou na splatenie tohto úveru v sume 20.508 €. Údaj o RPMN uvedený v zmluve bol uvedený v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa. Údaj o celkovej čiastke určenej na splatenie tohto úveru uvedený v danej zmluve hodnotou 20.508 € zodpovedá rovnakému údaju z výstupu z predmetnej kalkulačky na výpočet RPMN, zároveň aj súčtu sumy 300 € ako poplatku za poskytnutie úveru a súčinu výšky mesačnej splátky bez poistenia (210,50 €) a celkového počtu mesačných splátok určených na splatenie tohto úveru (96)/t.j. $300 € + 96 \times 210,50 € = 20.508 €$. V prípade zadania hodnoty splátky vrátane poistenia t.j. sumy 222,65

€ predstavuje RPMN pri výpočte uvedenou kalkulačkou hodnotu 10,56 % s celkovou čiastkou určenou na splatenie úveru v sume 21.674,40 €, kedy takto uvedené hodnoty parametrov nekorešponujú s ich hodnotami uvedenými v zmluve. Zo zmluvy vyplynulo, že úver bol poskytnutý na splatenie zostatku spotrebiteľských úverov tam špecifikovaných.

4. Právne vec posúdil podľa ustanovení § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 3, 5, § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), § 266 ods. 5, § 263 ods. 1, § 261 ods. 6 písm. d/, § 273 ods. 1, 2, 3, § 497, § 499 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a/, b/ d/, g/, h/, i/, l/, § 7 ods. 1, 2, 4, 15, 16, § 20 ods. 1, § 9 ods. 1, 2, 9, § 11 ods. 1, 2, § 19 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom k 29.12.2016 (ďalej len zákon č. 129/2010 Z.z.), § 53 ods. 6 OZ, § 10c ods. 1, 2, § 1a ods. 1, § 1 ods. 1, 2, 3 písm. b/, 4 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., § 53 ods. 9, § 565, § 39, § 3 ods. 1, § 524 ods. 1, 2, § 525 ods. 1, 2, § 526 ods. 1, 2 OZ, § 25g, § 17 ods. 1, 2, 3, zákona č. 129/2010 Z.z., § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách (ďalej len zákon č. 483/2001 Z.z.) a dospel k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná.

5. Predmetný vzťah založený zmluvou o poskytnutí spotrebiteľského úveru Flexipôžička posúdil ako vzťah spotrebiteľský. Po preskúmaní zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru S. Č.. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 29.12.2016 zistil, že zosplatenie realizované právnym predchodcom žalobcu bolo pre nedodržanie postupu vymedzeného § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ neplatné. Nebolo preukázané splnenie si povinnosti podľa § 7 zákona č. 129/2010 Z.z. zo strany právneho predchodcu žalobcu, a preto aj následné postúpenie pohľadávky vyplývajúcej z tejto zmluvy z právneho predchodcu žalobcu na žalobcu bolo realizované v rozpore s ust. § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. ako aj § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. V konečnom dôsledku teda neplatné pre rozpor so zákonom, čo viedlo k tomu, že súd musel predmetnú žalobu zamietnuť z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie.

6. V zmysle § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, mohol dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Z obsahu uvedených ustanovení OZ možno vyvodiť, že povinnosťou žalobcu ako veriteľa je upozorniť žalovaného ako dlžníka na možnosť zosplatenia záväzku predtým ako k zosplateniu dôjde. Ide o dva rôzne právne úkony veriteľa, a to upozornenie na uplatnenie práva veriteľa podľa § 53 ods. 9 (predtým odsek 8) OZ a samotná žiadosť o zaplatenie celého dlhu pre omeškanie so zaplatením splátky. Podmienkou riadneho zosplatenia dlhu je riadne doručenie oboch prejavov vôle veriteľa dlžníkovi. Zároveň s poukazom na § 565 OZ uviedol, že v prípade, ak ide o plnenie v splátkach, a veriteľ požiadal dlžníka o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené, mohol toto právo veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej sledujúcej splátky. Podmienkou účinnosti výzvy na zaplatenie celej pohľadávky je, že veriteľ v zákonom stanovenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní pred uplatnením práva na zosplatenie upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva. Lehota 15 dní začína plynúť nasledujúci deň po tom, čo dodávateľovi vzniklo právo podľa § 565 OZ, t.j. po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Účinnosť uplatnenia práva podľa § 565 OZ je teda podmienená tým, že dodávateľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil spotrebiteľa na to, že toto právo využije. Bez takéhoto včasného upozornenia je uplatnenie práva na zosplatenie neúčinné (viď R. V.: Občiansky zákonník pre prax (komentár) Judikatúra NS SR, NS ČR, ESD, ESLP- I. (§ 1-135c) vydavateľstvo Eurounion spol. s r.o., Bratislava 2015, komentár k § 53 ods. 9, str. 758 a 759, resp. aj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/178/2017 zo dňa 19.04.2018).

7. Z prehľadu čerpania a úhrad predloženého žalobcom vyplynulo, že sa žalovaný dostal do omeškania pred dňom, ku ktorému mal právny predchodca žalobcu podľa tvrdenia žalobcu vyhlásiť okamžitú splatnosť celého úveru za mesiac jún 2017 (splátka splatná 12.06.2017), keďže úhrada realizovaná žalovaným dňa 08.06.2017 mala byť započítaná na úhradu splátky máj 2017, ktorá nebola uhradená žiadnou platbou za mesiac máj 2017, ďalej za mesiac júl 2017, august 2017 a september 2017. Prípisom zo dňa 10.10.2017 označeným ako Výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom už k uvedenému dátumu právny predchodca žalobcu mal zospláťňovať predmetný úver, kedy mal od žalovaného požadovať úhradu celkovej čiastky 14.979,19 €.

8. Prípísom zo dňa 23.08.2017 označeným ako „Tretia upomienka - pokus o zmier“, adresovaným žalovanému už právny predchodca žalobcu mal upozorniť žalovaného na nedoplatok na splátkach úveru v celkovej výške 692,21 € aj s upozornením na prípadnú požiadavku o vrátenie celej poskytnutej sumy úveru s príslušenstvom pred dátumom splatnosti dohodnutým v zmluve o úvere, v prípade, ak túto dlžnú čiastku neuhradí v lehote v tomto prípise mu poskytnutej. Žalobca nepreukázal, kedy uvedený prípis žalovanému aj doručil. Žalobca súdu predložil podací hárok zo dňa 23.08.2017, podľa ktorého mal byť uvedený prípis (prípís zo dňa 23.08.2017) podaný na poštovú prepravu ako poštová zásielka č. C., avšak súdu zároveň nezdokladoval, kedy tento prípis žalovanému aj doručil, resp. kedy sa uvedený prípis v súlade s dosiaľ platnou judikatúrou najvyššieho súdu dostal aspoň do dispozičnej sféry žalovaného. V danom prípade tak na doručenie tohto prípisu nebolo možné uplatniť súdnu prax o doručovaní poštových listín do sféry ich adresáta, ktorá viaže takýto následok na moment ich uloženia do poštovej schránky žalovaného, resp. vhozenia oznámenia o uložení tejto zásielky na poštu do poštovej schránky s možnosťou si jej vyzdvihnúť v odbernej lehote. (Porovnaj uznesenie NS SR sp. zn. 4Obdo/73/2016 uverejnené v časopise zo súdnej praxe pod č. 45/2018, prípadne uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/129/2010 uverejnené v systéme ASPI pod č. 27/2011). Je pravdou, že v rámci článku VII. Doručovanie a vyhlásenia klienta, bod 1 Všeobecných obchodných podmienok VÚB a.s. na poskytovanie spotrebiteľského úveru VÚB pôžička fyzickým osobám občanom účinným od 01.07.2016 právneho predchodcu žalobcu, ktoré žalobca súdu v tomto konaní predložil, mal právny predchodca žalobcu upravenú otázku doručovania písomností nezasielaných ako doporučená zásielka alebo doporučená zásielka do vlastných rúk tak, že sa tieto považujú za doručené 10. dňom po dni, keď bola písomnosť podľa údajov veriteľa daná na poštovú prepravu, avšak súd túto fikciu o doručení nepovažoval za smerodajnú, nakoľko súdna prax zaujala k takémuto postupu odmietavé stanovisko, podľa ktorého dohodou zmluvných strán nemožno platne dojednať nevyvrátiteľnú domnienku ani fikciu, že určitá zásielka obsahujúca právny úkon sa považuje za doručení len na základe jej odoslania bez toho, aby došla do sféry adresáta. Podľa tohto názorového prúdu fikcia doručenia neobstojí ako platne dojednaná pre rozpor s ust. § 45 ods. 1 OZ v spojení s ust. § 39 OZ. Princíp doručovania právnych úkonov ako podmienka ich účinnosti vyplýva nielen z § 45 OZ, ale je jednou z hlavných zásad súkromného práva. Je neprípustné, aby k vzniku, zmene alebo zániku práv a povinností účastníkov právnych vzťahov dochádzalo na základe prejavu vôle konajúceho subjektu bez toho, aby mal adresát minimálne objektívnu možnosť sa s týmto úkonom oboznámiť - ak má byť určitý právny úkon uskutočnený jednou osobou významným pre inú osobu, musí mať táto osoba aspoň príležitosť poznať jeho obsah (musí dôjsť do jej dispozičnej sféry). Dispozičná sféra adresáta je vymedzená zmluvne dohodnutým doručovacím režimom, t.j. kontaktnými adresami účastníkov alebo určením kontaktnej osoby spravidla v záhlaví zmluvy s tým, že doručenie písomností je účinné už tým, že sa doručí do dohodnutého miesta alebo určenej osobe. Týmto okamihom sa zásielka dostáva do sféry adresáta, pričom už nie je dôležité, či sa adresát s obsahom zásielky zoznámil alebo nie. Z podstaty doručovania tak pre účastníkov zmluvného vzťahu vyplýva povinnosť zabezpečiť v danom mieste alebo u určenej osoby prijímanie zásielok (porovnaj bod 11.3 odôvodnenia rozsudku NS SR zo dňa 15. decembra 2020 sp. zn. 5Cdo/36/2020, uverejneného v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 1/2021 pod č. 04). Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, aby sa uvedený prípis, ktorý predchádzal uzavretiu samotnej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 19.11.2019, ktorou sa pohľadávka voči žalovanému postupovala na súčasného žalobcu dostal aspoň do dispozičnej sféry samotného žalovaného. Súd konštatoval vychádzajúc z odôvodnenia vyššie cit. rozsudku, že k naplneniu predpokladov predvídaných § 53 ods. 9 a § 565 OZ je potrebné realizovať dva právne úkony, z ktorých navyše druhý v poradí musí byť vykonaný v lehote do splatnosti najbližšej splatnej splátky a teda sa nejedná o úkon, ktorý by mal mať len deklaratórnu povahu. Keďže žalobca nepreukázal riadne splnenie si povinnosti informovania žalovaného o uplatnení práva na predčasné zosplatenie tohto úveru zo strany jeho právneho predchodcu v súlade s § 53 ods. 9 OZ, následný právny úkon, ktorý mal byť vykonaný v súlade s § 565 OZ, a síce prípis zo dňa 10.10.2017 označený ako výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom nemohol mať žiadnu relevanciu, aj keď bol realizovaný do splatnosti najbližšej splátky, u ktorej bola zároveň naplnená požiadavka uplynutia troch mesiacov od jej splatnosti. Vzhľadom na uvedené žalobca nepreukázal, že do najbližšej splatnej splátky, čo bola splátka za október 2017, splatná k 12.10.2017, toto svoje právo na zosplatenie aj reálne uplatnil, keďže nepreukázal splnenie požiadaviek § 53 ods. 9 OZ (doručenie tretej upomienky - pokus o zmier, čo by výzvy v zmysle uvedeného ustanovenia do sféry žalovaného v súlade s platnou judikatúrou). Tým sa nemohol stať splatným celý dlh žalovaného naraz a platí, že konečná splatnosť úveru mala nastať až 12.12.2024.

9. Žalobca zároveň nepreukázal splnenie svojich povinností v zmysle § 7 ods. 4, 15 a 16 zák. č. 129/2010 Z.z., teda nepreukázal konanie s odbornou starostlivosťou pri poskytovaní tohto úveru, nemal preto podľa § 11 ods. 2 citovaného zákona oprávnenie vyžadovať od žalovaného ako spotrebiteľa jednorazové splatenie tohto spotrebiteľského úveru. Vzhľadom na uvedené, a to aj s prihliadnutím na výzvu súdu uskutočnenú v uznesení zo dňa 20.01.2021, sp. zn. 16Csp/166/2020-84 bolo preto povinnosťou žalobcu hodnoverne preukázať, že jeho právny predchodca pri posudzovaní bonity žalovaného postupoval v súlade s § 7 ods. 15 a 16 citovaného zákona, a teda vykonal overenia bonity žalovaného v príslušných databázach, čo mal aj následne súdu riadne zdokladovať, a tým hodnoverne preukázať splnenie si uvedených povinností. Súd poukázal na to, že ku dňu uzavretia zmluvy, teda ku dňu 29.12.2016 boli už v prevádzke tri takéto databázy a sice Spoločný register bankových informácií „SRBI“ - časť register spotrebiteľských úverov v zmysle zák. č. 129/2010 Z.z., ktorý začal vykonávať činnosť od 01.10.2015, Nebankový register klientskych informácií „NRKI“ - časť register spotrebiteľských úverov, ktorý začal vykonávať činnosť od 01.10.2015 a Register údajov o spotrebiteľských úveroch, ktorý začal vykonávať činnosť od 01.10.2015. Nesplnenie si tejto povinnosti možno považovať za hrubé porušenie povinností žalobcu podľa § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z., ktoré má za následok jednak to, že je potrebné predmetný úver považovať za bezúročný a bez poplatkov, a aj to, že žalobcovi nevzniklo oprávnenie vyžadovať od žalovaného ako spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V dôsledku týchto skutočností preto ani nemohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky vedenej právnym predchodcom žalobcu voči žalovanému, ktorá je predmetom tohto sporu, nakoľko v čase jej postúpenia neboli splnené predpoklady uvedené v § 17 ods. 1 písm. b) a teda postúpenie je neplatné. Nedodržaním ust. § 53 ods. 9 a § 565 OZ neboli naplnené ani predpoklady na platné postúpenie uvedenej pohľadávky v súlade s § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách, keďže toto právo umožňovalo banke postúpiť inej osobe len splatnú pohľadávku, pričom v danom prípade došlo k postúpeniu nesplatenj pohľadávky, a teda išlo o postúpenie v rozpore s uvedeným ustanovením, a teda o absolútne neplatný právny úkon v zmysle ust. § 39 OZ. (porovnaj bod 12.8 odôvodnenia rozsudku NS SR sp. zn. 5Cdo/36/2020 zo dňa 15. decembra 2020, uverejneného v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 1/2021 pod č. 04). Súd poukázal aj na to, že ani samotné relevantné oznámenie postupcu žalovanému o postúpení pohľadávky bez ďalšieho nezakladá aktívnu legitimáciu postupníka (žalobcu) na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd nemá povinnosť z tohto oznámenia vychádzať bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. V tejto súvislosti poukázal na bod 24 odôvodnenia rozsudku NS SR sp. zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24.04.2018, uverejneného v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod č. 60/2018. Skutočnosť, že žalovaný nerozporoval skutočnosti týkajúce sa postúpenia pohľadávky v danom spore nie je podstatná, nakoľko ide o spotrebiteľský spor a tieto skutočnosti súd skúma ex offio. Vzhľadom na vyššie uvedené súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

10. O trovách konania rozhodol podľa § 251, § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 1, 2, čl. 4 a 17 Základných princípov CSP a aj keď žalovaný bol úspešný v spore v rozsahu 100 %, nepriznal mu náhradu trov konania, nakoľko žalovaný si trovy konania neuplatnil.

11. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), e), f), h) CSP a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobe žalobcu v plnom rozsahu vyhovel a priznal mu náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia v plnom rozsahu.

12. Odvolateľ uviedol, že súd zamietol žalobu z dôvodu nedostatku aktívnej legitimácie na strane žalobcu pre nespĺnenie podmienok pre platné postúpenie bankovej pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Nestotožnil sa so záverom súdu, že nepreukázal splnenie podmienky doručenia upozornenia spotrebiteľa pri omeškaní so splatením splátok viac ako 3 mesiace, že v lehote nie kratšej ako 15 dní uplatní právo na zosplatenie úveru. Spolu so žalobou bola súdu doručená nielen tretia upomienka zo dňa 23.08.2017 (výzva na úhradu omeškanej splátky), ale spolu s ňou aj podací hárok preukazujúci doručovanie tejto zásielky žalovanému a to pod č. zásielky C. XXXXXXXXXSK. Z tohto podacieho hárka je zrejmé, že predmetná výzva bola daná na poštovú prepravu dňa 23.08.2017, čo vyplýva z dátumu na ľavej bočnej strane hárku. Obe listiny a taktiež výzva právneho predchodcu na predčasné splatenie s doručenkou sú súčasťou súdneho spisu od doručenia návrhu na vydanie platobného rozkazu, preto mal za nesporné, že v tomto spore bolo preukázané, že k zosplateniu dlhu došlo platne a tvrdenie súdu, že žalobca nepreukázal doručenie predmetných výziev je nesprávne. Vzhľadom na uvedené má za to, že konanie má aj inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie je nepreskúmateľné. V tejto súvislosti súd poukázal na ustálenú judikatúru NS SR, na posudzovanie účinkov doručenia poštových zásielok. Pre nadobudnutie účinkov doručenia úkonu nie je podstatné,

či sa adresát s obsahom doručovanej zásielky úkonu oboznámil až neskôr, v čase plynutia odbernej lehoty na vyzdvihnutie uloženej zásielky, resp. tieto účinky nastávajú aj v prípade, ak nevyužil možnosť oboznámiť s obsahom uloženej zásielky (porovnaj uznesenie NS SR sp. zn. 4Obdo/73/2016 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 45/2018, prípadne uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/129/2010). Zo znenia § 92 ods. 8 prvá veta zákona o bankách vyplýva, že banka má právo postúpiť postupníkovi svoju pohľadávku za podmienky, že klient bol na zaplatenie omeškanej časti peňažného záväzku písomne vyzvaný a jeho omeškanie trvá nepretržite dlhšie, ako 90 kalendárnych dní. Vzhľadom na to, že v danom konaní preukázali splnenie oboch podmienok má za nesporné, že k postúpeniu pohľadávky došlo riadne a platne. Uviedol, že pri výklade právnych úkonov a ich posudzovaní z pohľadu nárokov na ich platnosť je nevyhnutné brať na zreteľ ústavný príkaz preferencie výkladu v prospech platnosti právneho úkonu a dôvody neplatnosti nerozširovať nad rámec zákonom uvedených prípadov. Rovnako poukázal na prehnané formalistické požiadavky všeobecného súdu na formulácia predmetu zmluvy, vychádzajúc z nálezů Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 640/2014 zo dňa 1. apríla 2015. Nestotožnil sa preto s právnym posúdením sporu súdom prvej inštancie, ak dospel k záveru, že žalobcovi nesvedčí aktívna legitímácia v tomto spore.

13. Odvolanie žalobcu bolo žalovanému doručené dňa 07.11.2011 náhradným spôsobom. Ďalšie vyjadrenia v spore doručené neboli.

14. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. d/, e/, f/, h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

15. Rozsudok je vo výrokoch vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

16. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 8.3.2022 o 9.40 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 202, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 1.3.2022 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1, 3 CSP, § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario.

17. Žalobca namietal odvolacie dôvody podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. d/ CSP, t. j., že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, § 365 ods. 1 písm. e/ CSP, t. j., že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, t. j., že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, t. j., že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

18. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

19. Rozhodnutiu súdu nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplynuli a ani nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193 a § 205 CSP alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Rozsudok nie je ani nepreskúmateľný a nebola zistená ani iná vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

20. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu, vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné. Vykonané dôkazy vyhodnotil podľa svojej úvahy v súlade s ust. § 191 ods. 1,2 CSP, teda každý dôkaz jednotlivito a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom prihliadol na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, pričom rozsudok aj náležite odôvodnil, preto odvolací súd jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

21. Presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie vo veci. Ani odvolacie námietky žalobcu nemali vplyv na vecnú správnosť rozsudku a nie sú spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku.

22. Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd uvádza nasledovné:

23. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že neboli splnené podmienky pre platné postúpenie pohľadávky právneho predchodcu žalobcu voči žalovanému zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 29.12.2016, keďže žalobca nepreukázal splnenie požiadaviek podľa § 53 ods. 9 OZ, a to doručenie Tretej upomienky - pokusu o zmier zo dňa 23.08.2017 do sféry žalovaného, v dôsledku čoho sa nemohol stať splatným celý dlh žalovaného naraz. Nedodržaním ust. § 53 ods. 9 a § 565 OZ neboli splnené predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky v súlade s ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách, keďže toto právo umožňovalo banke postúpiť inej osobe len splatnú pohľadávku.

24. Zároveň súd dospel k záveru, že žalobca nepreukázal splnenie svojich povinností podľa ust. § 7 ods. 4,15,16 zák. č. 129/2010 Z.z., teda nepreukázal konanie s odbornou starostlivosťou pri poskytovaní úveru, v dôsledku čoho žalobca nemal oprávnenie vyžadovať od žalovaného ako spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru, a teda právny predchodca aj v tomto prípade ku dňu postúpenia pohľadávky nedisponoval voči žalovanému splatnou pohľadávkou.

25. Z uvedených dôvodov súd vyvodil nedostatok vecnej aktívnej legitímácie na strane žalobcu.

26. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie ohľadne toho, že v spore žalobca nepreukázal splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky právneho predchodcu žalobcu voči žalovanému zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 29.12.2016, keďže žalobca nepreukázal splnenie požiadaviek podľa § 53 ods. 9 OZ.

27. Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva (§ 53 ods. 9 OZ účinného k 29.12.2016).

28. Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky (§ 565 OZ účinného k 29.12.2016).

29. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplývajú podmienky, za ktorých môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplatenie niektorej splátky, ktorými sú v zmysle ust. § 565 OZ: 1/ možnosť straty výhody splátok bola výslovne určená v dohode medzi veriteľom a dlžníkom alebo v súdnom rozhodnutí, 2/ dlžník nesplní niektorú zo splátok v deň jej splatnosti a 3/ veriteľ požiada dlžníka o zaplatenie celej pohľadávky do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

30. Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, k vyššie uvedeným podmienkam pristupujú ešte ďalšie dve podmienky v zmysle citovaného ust. § 53 ods. 9 OZ, a to: 1/ veriteľ má právo na tzv. stratu výhody splátok (možnosť požadovať zaplatenie celého dlhu naraz pred jeho konečnou splatnosťou) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a 2/ veriteľ upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

31. Podmienkou účinného zosplatenia úveru teda je, že veriteľ pred zosplatením pohľadávky má povinnosť upozorniť spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

32. Upozornenie veriteľa vo vzťahu k spotrebiteľovi na uplatnenie práva podľa ust. § 565 OZ je teda podmienkou pre účinný výkon tohto práva.

33. Ak táto podmienka nie je splnená, je zosplatnenie neúčinné a veriteľ nemá právo na zaplatenie celého dlhu naraz.

34. Vychádzajúc z ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách, postúpená môže byť iba tá časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu a ktorá je splatná (teda musia byť splnené predpoklady na predčasné zosplatnenie úveru podľa § 53 ods. 9 OZ).

35. Splnenie podmienok stanovených v ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách je teda potrebné pre platné postúpenie pohľadávky banky na inú osobu, a iba v prípade splnenia týchto zákonných podmienok je daná aktívna legitímácia postupníka na vymáhanie bankovej pohľadávky.

36. V prejednávanom spore žalobca splnenie povinností v zmysle vyššie uvedeného preukazoval okrem iného aj doručovaním Tretej upomienky - pokusu o zmier zo dňa 23.08.2017, ako výzvy pred zosplatnením, pričom uviedol, že predložil aj podací hárok preukazujúci doručovanie tejto zásielky žalovanému.

37. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie zastáva názor, že predložením podacieho hárka (navyše bez dátumu podania na poštovom úrade) žalobca nepreukázal, že zásielka bola žalovanému doručená do jeho dispozičnej sféry. Žalobca totiž netvrdil a ani nepredložil žiaden dôkaz, ktorým by preukázal, že zásielka bola žalovanému doručená, resp. zásielka bola právnenému predchodcovi žalobcu vrátená ako neprevzatá v odbernej lehote (príp. s poznámkou adresát neznámy).

38. Aj podľa názoru odvolacieho súdu podací hárok nie je dôkazom o doručení zásielky do dispozičnej sféry adresáta, je len dôkazom o zaslaní listovej zásielky, ale nepreukazuje obsah tejto zásielky ani jej doručenie.

39. Prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde (§ 45 ods. 1 OZ). V danom prípade sa jedná o tzv. teóriu dôjdenia, a teda pri hmotnoprávných úkonoch sa nevyžaduje skutočné doručenie a prevzatie písomností, zachytávajúcej právny úkon. Účinnosť adresovaných jednostranných hmotnoprávných úkonov v režime OZ predpokladá, že prejav vôle dôjde, resp. je doručený adresátovi, t. j. že sa dostane do sféry jeho dispozície - už týmto okamihom začína právny úkon pôsobiť voči druhej zmluvnej strane.

40. Slovné spojenie „dostane sa do jeho dispozičnej sféry“ nemožno vykladať v zmysle procesnoprávných predpisov. Je ním potrebné rozumieť objektívnu možnosť neprítomnej osoby zoznámiť sa s jej adresovaným právnym úkonom. Právna teória i súdna prax takou možnosťou chápe samotné prevzatie písomného hmotnoprávneho úkonu adresátom, ale i také prípady, kedy doručením listu, obsahujúceho prejav vôle, do bydliska alebo sídla adresáta, či do jeho poštovej schránky, popri prípade i hodením oznámenia do poštovej schránky o uložení takej zásielky, nadobudol adresát hmotnoprávneho úkonu objektívnu príležitosť zoznámiť sa s obsahom zásielky. Prítom nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne zoznámil s obsahom hmotnoprávneho úkonu, postačuje, že mal objektívnu možnosť spoznať jeho obsah. Rozhodujúce je teda objektívne hľadisko, t. j. ak sa preukáže, že adresát mal reálnu možnosť oboznámiť sa s prejavom vôle, nastávajú účinky jednostranného právneho úkonu, obsahujúceho takýto prejav bez ohľadu na to, či sa s ním adresát skutočne oboznámil (viď uznesenie NS SR z 28.01.2011 sp. zn. 5Cdo/129/2010, rozsudok NS SR z 15.12.2020 sp. zn. 5Cdo/36/2020).

41. V tomto kontexte súd prvej inštancie precízne odôvodnil nepreukázanie doručenia predmetnej zásielky - Tretia upomienka - pokus o zmier zo dňa 23.08.2017 do dispozičnej sféry žalovaného a zároveň poukázal aj na ustálenú rozhodovaciu prax vyšších súdnych autorít, keď v prejednávanom spore aplikoval rozsudok NS SR sp. zn. 5Cdo/36/2020 uverejnený v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 1/2021 pod č. 04. Odvolací súd preto poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie a na tomto mieste ho neopakuje.

42. V zmysle judikátu R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ (§ 421 ods. 1 CSP) predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ

nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali (3 Cdo 158/2017, 4 Cdo 95/2017, 5 Cdo 87/2017, 6 Cdo 21/2017).

43. Nakoľko žalobca nepreukázal splnenie podmienok podľa ust. § 53 ods. 9 a § 565 OZ, t. j. doručenie Tretej upomienky - pokus o zmier zo dňa 23.08.2017, ktorá predchádzala doručeniu výzvy na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 10.10.2017, v dôsledku čoho nebolo preukázané zosplatenie celého dlhu, neboli splnené podmienky pre platné postúpenie spornej pohľadávky na žalobcu (mohla byť postúpená iba splatná pohľadávka), preto súd prvej inštancie rozhodol vecne správne, ak žalobu žalobcu z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie zamietol.

44. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

45. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v odvolacom konaní plne úspešný, preto má nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalobcovi. Nakoľko žalovanému preukázateľne žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, odvolací súd žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

46. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).